

Budet to napsáno
 pro budoucí potomky,
 a lid, který mi stvořen býti,
 chváliti bude Hospodina.

Žalm 102. 19. verš.

Tato pamětní kniha:

halořena

V Radměřicích 1. ledna 1923

čítá 200 stránek

František Holeda č. 17.
 t. č. starosta

Antonín Virota
 člen zastupitelstva

Ukončením obecního zastupitelstva ze dne 9 ledna 1923 byl jsem já, Josef Pěkný obuvník v Ratměřicích ustanoven prvním kronikářem zdejší obce. Funkce té jsem se ujal 15 ledna 1923. Narodil jsem se 5. října 1877 v Ratměřicích. Vychodil jsem 4. třídní obecnou školu v Jankově. Vyučil jsem se v Ratměřicích u Antonína Moudrého. Pracoval jsem v Praze a po odbytí 3leté služby vojenské ve Voticích. Roku 1905 jsem se trvale usadil v Ratměřicích, kde jsem zdědil po rodičích domek čp. 26. Zúčastnil jsem se ve válce a byl jsem v Rusku raněn, pak jsem byl v Itálii.

Ratměřice mají roku 1923 52. čísel. Část domku jest stavěna po dvou stranách okresní silnice, a druhá podle cesty která vede ke Skryšovu. Uprostřed jest kamenný kříž. Od kříže na jih tvoří prostranství návěs zvané, Uprostřed jest Kovárna Antonína Tesáře, Pod Kovárnou jest obecní studna. Vedle studny jest malý rybníček, a doleji pod ním opět rybníček. Druhá návěs pod kostela na sever, Vysazená jest lipovým stromoradím i podél silnice. Jest zde filiální kostel a jest zde každou třetí neděli sloužená mše farářem a ženkovou. Vjmi má pouze 1 zvon poletníček zvaný Dva velké zvony sv. Havla a sv. Jirmy.

8.

zrekonovali pro válku. Dle vyprávění
přišli vojáci, naposled jimi zarvonili a pak
je rozbily a po kusech hářely dolů. Kostel ješt
bez kříže ve špičce věže, kříž byl od větru shoden.

Na pravé straně oltáře ješt t. z. oratorium,
na levé straně sakristie obě ke kostelu
přistavěné bývalým majitelem hrabětem Chotkem,
jak mě bylo vyprávěno. Okolo kostela jsou
velké lípy a na východní straně kostela stojí
socha sv. Václava Nepomuckého. Cesta k rámtku je
tež vysázena lipami a divokými kaštaný.

Ješt zde zámeček který patřival hraběti Otto
Chotkovi, s devíti dvory poplužními. Byly
to dvory: Ratměřice, Jankov, Vlkovice, Obradovice,
Škřejšov, Bedřichovice, Brkovic, Slavín, Svojsice.

To z se jmenovalo panství Ratměřské,
zámeček ješt uprostřed oxobrné zahrady, a
Chotka květinové zahrady která po jeho smrti
spustla. Panství Ratměřské zdědil Rudolf Chotek
který ho prodal za 700.000 Václavu Černému
a Eduardu Fischerovi, jak stojí a leží, cca roku 1892.
Po smrti V. Černého koupil panství Richard
Mattenaloid za 1.000.000. bez inventáře asi roku 1908.

Vedle zahrady a cestou mezi parky ješt
obora. Kde se chovají daňky, kolem 20ti
kusů. Na severní straně asi 150 kroků ode
vsi ješt studna laxna zvaná,

ještě do zveřejnění vyložena kamenná
v celku jako kašna, chráněná dřevěným
zábradlím ozdobným a dřevěnou ozdobnou
stříškou. Od západní strany ještě vedla na
které vyší obraz sv. ctiny. Má stále dosti
vody ani největší sucha neměla vody méně.
Vody má tolik že odtok tvoří potůček.

Hlostince jsou zde dva. Josefa Vlacha a Josefa
Nerada, ti samý mají obchod koloniálním
oborím, Josef Vlach provozuje též řeznictví.

Kašnu a vodovod nechal zříditi hrabě Otto
Chotek, Dříve chodili lidé ze vsi pro vodu do
zámku ke kuchyni jak se říkalo. Aby se tam
nechodilo navrhnul hr. Chotek obci že nechá pro
obec zříditi kašnu. Obec nestála povolila zříditi
ještě jednu vodárnu na obecním pastvisti za
remizem k získání většího tlaku vody. Vodárna
pro zámek se nalézá na panské louce u cihelny.
Občané zámka vykopali vodovodní potrubí,
Material a práce spojené s postavením kašny
uhradil hr. Chotek. Původně byla kašna postavena
na místě kde dnes stojí lépa Svobody.

Kašna byla dokončena roku 1888. Hrabě Chotek
nechal sepsati smlouvu že vodovod bude udržovati
a opravovati velkostatek Ratměřice, kašnu si má
obec udržovati v pořádku sama.

Voda do zámku ještě vedena tím samým
vodovodem a má odbočku v místech proti

8. proti dvorku domku čp. 26. a vede přes zeminěný
70. dvorek, a přes zahradu majitele statku čp. 3 do
zámku.

Smlouva o vodovodu sepsaná jest dosud u
místního starosty v uschování. Protože při oměšim
množství vody na vodárnách voda do Kašny netekla
přendala se Kašna na nynější místo které jest
nižší polohou. Když pak koupil panství V. Černý a
E. Fischer bylo časté nedorozumění protože obyčejně
vodu v zámku nechali téci a Kašna byla bez vody,
(Když točili v zámku netekla voda do Kašny)

Vlastě když přišli mrazivý nechali si v zámku
vodu téci aby jim tam nezamrzela, a následkem
toho zamrzla Kašna a celá ves musela pro vodu
do Laxny.

Hřbitov který jest asi 600 kroků ode vsi cestou
k Jankovu jest pro obce Ratměřice, Skryšov, a Hřbin.
Hřbitov byl do roku pod správou patronátu.
Poplatky za místo pro hroby se odváděly patronátnímu
úřadu v Jankově kde se též platilo za zvoni hř.
za zvoni při pohřbu. Poplatek za místo a za
zvoni byl normál 6 Kč.

V roce obce Ratměřice, Skryšov, Hřbin svým
nákladem hřbitov přistavěli a sice o celou plochu
od vchodu nahoru vchod v to počítaje. Přitom
byl dan nový kamenný kříž hřbitovní který stojí
uprostřed. Dříve byl dřevěný.

9.

Naše obec byla připojena politickou obcí
k Jankovu. Roku 1904 se od Jankova oddělila
a je samostatnou spojenou obcí Ratměřice-
Skřiššov. Prvním starostou byl Josef Veselý sp. 44
v Ratměřicích. Na počátečním úřadování v obci
byl zván tehdejší starosta z Jankova Rataj.

Křížek na parky byl postaven z vytknutí ze
zabavy pořádané evgrarním dorostem v Ratměřicích ^{n. 1912}

Kříž v aleji na hřbitově označuje místo kde
byl kabát Marčan ze Zvěstova. Vexl nakladl uhli
pro mlátidul Roudný který se převrhnul a on
padl pod víx. Stalo se roku 1911.

Křížek na dvorem byl postaven na poděkování
p. Lusterou stavitelem který se při koupání v rybníku
pod horna topil a byl zachráněn, roku 1871

Křížek podversí (místní pojmenování) stojí na
místě kde byl odblesku kabát Josef Hrbek majitel
domku ip. 51. v Ratměřicích, 5. září n. 1919. Jozž byl
jako voják po celou dobu války na frontě, poslední
dobu se dostal do italského zajetí, Vratil se zbrán.

Bylo přede dvěma 26 července ve 2 hod.
odpoledne byla u nás vyvěšena mobilizační
listina. První dojem byl že každý byl jaksi
zaražený. Tvůřili se hloučky a rozdělovali si
že bude válka. Zdejší lidé noviny skoro ani
něčetli až na několik jednotlivců, proto to
bylo pro ně překvapení. Když muži vojini kteří

podle vyhlášky měli narukovat konali
přípravy a psali poslední vůli kterou dávali
na obecní úřad k uschování, tu teprve si
uvědomili že bude válka. V hostinci u Vlachu
se scházela všechno a vojíní kteří měli jít si
stříhali vlasy na památku, známým a rodině.

Druhý den pondělí lze nazvat dnem pohřebním.
U kříže na návsi se v hodinách poledních sešla
všichni vojíní a odcházeli a skoro celá ves se
přišla snimi rozloučit. Někteří se pomodlili jim
němě stály vedle rodiny, jen slzy jim stékaly
po tvářích. Vyšli společně někdo s obnaženou
hlavou ale než došli ke hřbitovu šel již každý
zvlášť se svou ženou a tak byla cesta poseta
manžely v nejdůvěrnějším hovoru. Plakalo
všchno až na několik jedinců.

Po odchodu mužů-vojínů nastala starost
jak se bude obilí sklízet. Řeklo se že si musí
jeden druhému vypořádat a tak se také stalo.
Rekvisice byly z počátku mírné i dobytek
byl správně rozdělován. Pak ale byly rekvisice
přísně žádalo se stále více obilí i dobytek se
bral násilně. Padlo mnohé ostře slovo proti
členu komise vlastě když dvír a členové
komise měli jakési výhody. Dvír například
dal jeden těžší kus dobytka a dostal ihned
dva kusy lehké které byly zabrány malým

hospodářům. Pro naši obec byl ustanoven komisařem učitel Václav Čermý; Porději byly rekvisičním komisím přidělováni vojáci. Kdo nemohl nebo nechtěl dati požadované množství obilí, tomu prohledali celý dům. Jak mě bylo vyprávěno někteří hospodáři odvezli obilí do poli' neb do lesa kde ho ukryli. Když doma nebylo jisté a chtěli si zachránit živobytí. Často se tak uschované obilí zkažilo.

Kde se takové ukryté obilí našlo bylo zabaveno. Když přišli t. z. moričerky které předpisovali kolik kdo smí smístiti a mleci výkazy kolik smí semlít, mleli si v domácnostech obilí buď na kámenbýnku nebo si opatřili ruční strojek na šrotování obilí.

Kajemce dvora. Ed. Fischer nechal svolati obecním starostou Frant. Fulínem čp. 16 chudé ženy které měly máxě na vojně a brali podpory na obecní úřad. Tam byl též pozván četník ze stanice Zvěstov Běsek. Ten ^{jim} narážoval, že musejí choditi na práci ke dvoru jinak že se jim odebere podpora která jim byla vyplácena za ušlý výtěžek smíxů, vojáků. Neuposlechli takové naráženi protože měli plné ruce práce se svým hospodářstvím, jen větší odpor ke všem možným byl tím vyvolán.

Špatné rozdělování přidělu cukru mouky a. t. d. a podobné věci měli za následek že lidé na sebe hleděli nepřátelsky.

Převrat roku 1918 byl u nás klidný a přijat skoro s nedůvěrou. Rádost byla iže jest konec války, samostatnost byla vedlejší věc. Ti co měli v naší obci moc a ruce byli hezky a ticha, a jak se zdálo dost neradi, iže jest již konec, a nikdo nebyl aby byl vysvětlil vojnám slova „iže jsme samostatným ~~statem~~ statem.

Nejvíce se radovali ženy a vůbec rodiny které měly tátu nebo syna na vojně, iže jim přijdou domů a iže bude konec utrápám. Jaké svícele musely ženy vojnu prodělavati světlí tento případ: Při rekvizování slámy řádadala stana Pěkná Ratměřice č. 26 na Komisi přiděl 3 q slámy, a řádala aby jí byla přidělena doma, u Antonína Kodedy Ratměřice č. 3. který týž den měl slamu rekvizovanou. Starosta Fr. Fulin s tím souhlasil ale J. Kodeda jí nedal iže jí odvezl do Votic, a odvesl. J. Pěkná si měla jíti pro slamu až na Votice do dvora, musela jíti do Selčan a prositi na hejtmanství aby jí byla sláma dána blíž iže nemá potah. (měla s krávu) Dostala jí ve Voticích. Druhý případ: Když se počal dovati cukr na t. r. cukřenky byly dle výkazu poukazáni někteří do Votic kde u obchodníka Emila Bartůňka si měli cukr odebrati. Šlo tam 7 žen teř zmíněna stana Pěkná. Když tam přišli tak jim jí Bartůňkova řekla iže pryť to nemá navázáno aby si přišli a cukr ani na velkou prosbu iže jest to daleko jim nedala. Takové byly poměry, kdo byl ustanoven at k přidělování neb cokoliv byl Bůh, na lid žádný ohled. Proto jak jsem

poznamenal si jedněch převrat vyvolal shléplost a u druhých velikou nadost, která ovšem nepřerula se národního sítění. Pak ale když bylo vykládáno od řečníku jaký význam to pro národ má a že hlavní zásluhu má o to pan Presiden T. V. Masaryk chápal se že se stalo skutečně něco velkého a poukázalo se kardině příležitosti aby se stráhalo že si dobyté svobody växíme.

Pan František Hruška dal návrh aby se na paměť osvobození zasadila lípa. Sám se o to postaral a sám ji zasadil na navesi pod kostelem a pojmenoval ji: „Lípa Svobody.“ Týž se horlivě staral o Hrušovi slavnosti.

Žbiral dříví na hranici která se pělilo ve Staré Hlabrovce, v předvečer 6 července, pro tři roky.

Súčastněných mužů ve válce bylo v Rátměric 47.

Padlých ve válce

jsou to:

Antonín Brož čp. 37

Václav Kolossar

Josef Věrad čp. 32

Antonín Veselý čp. 44

Josef Lupač čp. 6

Josef Věrad čp. 30

Karel Věrad čp. 30

Vojtěch Pěkný čp. 9

Josef Pechač čp. 27

Josef Veselý čp. 44
 Josef Opřička čp. 41
 Antonín Loukup čp. 42

V Ruském zajetí byli:

Jan Brož čp. 37
 Antonín Kotrč čp. 13
 Josef Tichý čp. 39.
 Jan Lupák čp. 6
 Karel Tesař čp. 24

V Srbském zajetí byli:

Antonín Brož čp. 37
 Karel ~~Josef~~ Věrad čp. 30

V Italském zajetí byli:

František Věrad čp. 30
 Josef Hlabek čp. 50
 Karel Lupáč čp. 19 Hlabovka

V Ruské legii byli:

Jan Lupáč čp. 6
 Karel Tesař čp. 24

V Italské legii:

František Věrad čp. 30

Váleční invalidi jsou:

Josef Tichý čp. 39
 Vincenc Karásek čp. 35

Antonín Čaban ep. 51.
 František Hruška ep. 25
 František Luk ep. 25
 František Pílník ep. 18
 Karel Matorušek ep. 10

V roce 1918 vypukla epidemicky nemoc nazvaná
 „španělská chřipka. V naší obci nebylo chalupy aby tam
 nebyl nemocný. V některé rodině onemocněly všichni
 tak že nemohl jeden druhému posloužiti. Když pak
 počaly na španělku jak ji zkrátka jmenovali
 umíratí byl mezi lidem velký strach. Lékař
 nemohl stácti navštívití nemocní a dal radu
 na léčení, studené obklady, pítí černou kávu
 a masáže. Zvoněk na rodějším kostele Aněl
 každou chvíli. Tu zvonil poslední hodinkou
 zemřelému, kněz zaspátroval nemocné a zas
 se pohřbu. Lidé se ustrašeně vyptávali, komu
 se to zas zvoní. Nemoc se jevila ochablostí,
 velkou horečkou a silným bolením hlavy
 Zemřeli na ni:

Antonie Foubíková 16 let roků stará.

Karel Kodeda 33 roků

Marie Kytyňová a její provdaná dcera

Antonie Luková. všichni během 14 dnů

Roku 1919 založila strana národních, socialistů Konsum, s názvem „Konsumní Družstvo Svornost“ pro Hvěstov a okolí. Členské podíly byly po 50 Kč. Prodejny byly ve Hvěstově, Ratměřicích a v Jankově. Za členy se hlásili sami drobní lidé dělníci a malí domkáři, protože ti nejvíce trpěli tím že obchodníci pro ně neměli zboží, protože ho nemohli přepřáct jako ti bohatší. Konsum skutečně opatroval všechny potřeby hlavně apiovisaci, i měl pořád více členu, a byla zřízená prodejna na Královně a ve Skřejšově. Zdejší obchodníci neprodávali neměli komu.

Roku 1920 vypukla v naší obci u dobytka kulhavka a slintavka, která zachvátla i vepřový dobytek. Při léčení se používalo studených obkladů, v hubě se vytíralo rozředěným octem. Také dávali pít černou kávu s rumem, a desinfekci, lysolem nebo karbolem i vápnem. Padla 1 krava ve dvoře a 1 krava t. Hoděch. i s.

Byla to nemoc nakačlivá a tu když onemocněl ve staji jeden kus, aby byl větší počet dobytka brali hospodáři sliny nemocného kusu a natírali jiny huby těch druhých aby onemocněl najednou aby se nemoc neprodlužovala, protože vyžadovala stálý dozor a těž práci které se musel hospodář úplně věnovati. Také se máčeli pytle ve studené vodě a davali se na dobytek jako ~~obklady~~ obklady.

Vzávorce přidomek: jak se u koho říká vedle jména. 47.

Majitelové usedlosti v Ratměřicích roku 1923

- čp. 1. Richard Mattengloit byv. baron (Vzávorku)
" 2. Antonín Jirota (U Kolihů)
" 3. Antonín Kodeda (U Plabů)
" 4. Jan Hrbek (U Hutyřů)
" 5. Karel Nerač (U Hadlíků)
" 6. Antonín Lupač (U Troušilů)
" 7. Richard Mattengloit (Brožů statek)
" 8. Jan Filip (U Jirota)
" 9. Josef Pěkný u Káhradníků
" 10. Josef Pardyřka
" 11. Václav Černý
" 12. Josef Vlach
" 13. Antonín Kotrč (u Holářů)
" 14. František Opiečka (u Abačků)
" 15. František Fulín (u Bilků)
" 17. František Kodeda (u Daněhelců)
" 18. František Polák
" 19. Josef Lupač (Hlabovka) (u Mouchů)
" 20. Richard Mattengloit (Hlabovka)
" 21. Antonín Pardyřka
" 22. Jan Haucký (u Váníčků)
" 23. Josef Jelínek
" 24. Antonín Tesař (u Kovářů)
" 25. František Hruška
" 26. Josef Pěkný (u Pětků)
" 27. Richard Mattengloit (dvůr)

- čp. 28 Štoklasa František (u Kostelníků)
- " 29 Richard Böttengloit (na Bihelně)
- " 30 Verad František (u Salutarů)
- " 31 Kotrč František
- " 32 ~~Pěkný~~ František (u Klarovců)
- " 33 Luk Josef (na Pazderně)
- " 34 Verad Josef
- " 35 Karásek Vincenc
- " 36 Moudrá Kateřina (u Pevců)
- " 37 Brož František (u Svoryšarů)
- " 38 a) Pěkná Anna 38 b) Mertsbauerova Antonie
- " 39 Tichý Josef
- " 40 Macháček
- " 41 Opiečka František (na Věchtrici)
- " 42 Jan Foubík
- " 43 Pěkný František (u Hlonzičků)
- " 44 Veselý František (u Krutů)
- " 45 Luk Antonín (u Kolarů)
- " 46 Luk Antonín (u Babičků)
- " 47 Oberní chudobinec (v Pastoušce)
- " 48 Lupac František
- " 49 Verad František (u sestřičů)
- " 50 Verad Antonín
- " 51 Čaban Antonín
- " 52 Kotrč Josef
- vymašani " 16 Antonín Pěkný (u Tesarů)

Od roku 1905 kdy naše obec Ratměřice se stala politickou obcí byl prvním starostou Josef Veselý č. 44. Odměnu za vykonávání úřadu spojených s úřadováním obdržel jednodesát korun a úřad starosty zastával do roku 1908.

Nástupce jeho za starostu zvolený byl Antonín Kodeda č. 3. který počal úřadovati v lednu 1908 Za jeho úřadování se uvětoval hřbitov roku 1909 v celou polovinu západní strany vchod v to počítaje, a platilo se na 17 sak. 1 K. Byl energický a respekt si vynutil. V oblibě u občanů nebyl a vlastně mu bylo vytýkáno ve věcech horlivosti že jest při pánech úřadoval do 3/11 1911.

Zvolen za starostu pak byl Vojtěch Pekný č. 16 a úřadoval do 6/11 1913, za odměnu jako dřívější starostové. Od 3/11 byl starostou František Fulin č. 16. Ten dal návrh aby se pořídil vodovod a lazny na větrný pohon. U hřbitova na panském poli že by se křídil rezervat odkud by se voda rozvedla po obci. Bylo mu vytaženo nepřímě že by měl z toho "saseri" jak se také říká provise a tak z toho nic nebylo. Byl starostou přes celou válku až do 8/7 1919. Byl ochotným vykonávatelem každého nařízení a velice se bál že kdyby něco udělal pro ulovu občanů že by musel iia vojnu. Hrozně rád strasil chudší lidi kteří měli třeba jen 1 kravu že jim ji zaberou, a nechal se proslovat aby se přimluvil

načex on říkal: No to víte, ale nevím nevím, ^{Střemosti} drobných jsem na něho slyšel mnoho dnes nepadají na vahy ~~že~~ ve válce leckomu vynutili sbory.

Dříve se rozhodli, totiž na začátku války ženy které braly za míře podporu do Votic do berního úřadu pro ni. Poxději jí posílaly na obecní úřad. Poxdělování se vzala na starost pí starostová, a jak mě bylo rozděleno každému stihovala porto větší než příslušelo a.

Poxději se jí často nedostávalo že prý se předala někomu a stihovala za všem. Sobě rovným prý říkala že nepracuje rukama nýbrž hlavou, a také vždy výhodně prodala a hospodářství co se dalo jako maslo, vejce, a. t. d. Byla velice štitivá podporu podávala oknem, a v době chřipky brala od žen poukaz na podporu múčkami, a byly takovými jednáním ty ženy uražené. Reptati si však nedovolili proto že její muž byl mocený a nevědělo se co přijde citra

Jak přesný byl pan starosta naproti úřadům vyvolán a tohoto: Voják který se dostal a prouty do karami by byl rad dostal dovolenou. Kdo měl více poli dostal jí sníce kdo jich měl málo zůstával zpátky. Poslal si žádost s prosbou aby by mu se při měř udělal 8 měř aby získal nějaký den delší dovolenou. Nepotřebil to prý nemůže a nesmí, až když přišel voják který je ze zdejší obce a je usazen v Praze na žádost že má u Vlastimí pole (neměl nic) teprve koukal. To se stalo koncem 1917